

Co rodzic powinien wiedzieć w nowym roku szkolnym 2017/2018?

Przed nami nowy rok szkolny, w którym wprowadzamy zaplanowane wcześniej zmiany w polskiej oświacie, oczekiwane przez rodziców, nauczycieli, uczniów i samorządowców.

Reforma edukacji wychodzi naprzeciw potrzebom większości Polaków, którzy chcą szkoły nowoczesnej, a jednocześnie silnie zakorzenionej w naszej tradycji. Zmiany są przemyślane i zaplanowane na wiele lat.

Zależy nam na tym, aby każdy uczeń, bez względu na to skąd pochodzi i jaki jest status materialny jego rodziców, miał dobrą szkołę i dobrą edukację. Reforma edukacji to nie tylko zmiana ustroju szkolnego. To także propozycja nowych rozwiązań w obszarze szkolnictwa zawodowego, silne powiązanie go z rynkiem pracy, zmiany w organizacji i funkcjonowaniu szkół oraz placówek oświatowych.

W przygotowanej przez nas publikacji zebraliśmy odpowiedzi na najczęściej zadawane przez rodziców pytania dotyczące nowego roku szkolnego 2017/2018. Wyjaśniamy, na czym polegają nowe rozwiązania zawarte w prawie oświatowym oraz przypominamy o już obowiązujących przepisach.

Zachęcamy rodziców do zapoznawania się ze statutami szkół swoich dzieci, z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i programami realizowanymi przez szkołę.

W przypadku pytań lub wątpliwości dyrektor szkoły i nauczyciele są zawsze do dyspozycji rodziców oraz opiekunów.

Nowy ustrój szkolny

Od 1 września 2017 r. zacznie obowiązywać nowy ustrój szkolny. Dotychczasowy system, który składał się z: 6-letniej szkoły podstawowej, 3-letniego gimnazjum, 3-letniego liceum ogólnokształcącego, 4-letniego technikum, 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej oraz szkoły policealnej, ulegnie przekształceniu i docelowo będzie obejmował:

- 8-letnią szkołę podstawową;
- 4-letnie liceum ogólnokształcące;
- 5-letnie technikum;
- 3-letnią branżową szkołę I stopnia;
- 2-letnią branżową szkołę II stopnia;
- 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy;
- szkołę policealną.

Od nowego roku szkolnego 2017/2018 uczniowie dotychczasowej 6-letniej szkoły podstawowej staną się uczniami 8-letniej szkoły podstawowej. Po jej ukończeniu będą mogli kontynuować naukę w: 4-letnim liceum ogólnokształcącym, 5-letnim technikum lub 3-letniej branżowej szkole I stopnia. Uczniowie, którzy w roku szkolnym 2016/2017 ukończyli klasę VI szkoły podstawowej, rozpoczną naukę w klasie VII szkoły podstawowej.

Od 1 września 2017 r. nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego będzie obowiązywała w klasach I, IV, VII szkoły podstawowej, w I klasie branżowej szkoły I stopnia oraz w I semestrze szkoły policealnej. Pozostali uczniowie realizują dotychczasową podstawę programową.

Nauczanie wczesnoszkolne dotyczy uczniów klas I-III. Od IV klasy rozpocznie się nauczanie przedmiotowe, a w VII do zajęć obowiązkowych zostanie włączony drugi język obcy nowożytny.

W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie klasy V i VI szkoły podstawowej będą nadal uczyli się przyrody.

Natomiast od klasy VII zostaną wprowadzone sukcesywnie nowe przedmioty: biologia, chemia, fizyka i geografia.

Utrzymujemy szkolenie sportowe w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Informacje, w której szkole realizowane jest takie szkolenie, dostępne są w gminie.

Oddziały przysposabiające do pracy będą tworzone od klasy VII i VIII szkoły podstawowej.

Egzamin ósmoklasisty

Uczeń kończący VIII klasę będzie zdawał obowiązkowy egzamin końcowy. W latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 egzamin zostanie przeprowadzony z trzech przedmiotów: języka polskiego, języka obcego nowożytnego i matematyki. Od roku szkolnego 2021/2022 do przedmiotów obowiązkowych dołączy także jeden fakultatywny: biologia, chemia, fizyka, geografia lub historia.

1 września 2017 r. Centralna Komisja Egzaminacyjna na swojej stronie internetowej (www.cke.edu.pl) opublikuje informatory o zasadach przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, w tym przykładowe pytania egzaminacyjne.

Z kolei w grudniu 2017 r. CKE zaprezentuje arkusze pokazowe egzaminu ósmoklasisty.

Egzamin gimnazjalny

Egzamin gimnazjalny będzie przeprowadzany dla uczniów dotychczasowych klas gimnazjalnych do roku szkolnego 2018/2019. Przystąpią do niego również słuchacze gimnazjum dla dorosłych oraz osoby zdające egzamin eksternistyczny z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania dla gimnazjum dla dorosłych. Egzamin ten przeprowadzany będzie do roku szkolnego 2019/2020 włącznie.

Egzamin gimnazjalny w 2018 r. rozpocznie się 18 kwietnia. Jego wyniki poznamy 15 czerwca 2018 r. Szczegółowy harmonogram egzaminu jest dostępny na stronie internetowej www.cke.edu.pl.

Egzamin maturalny

Egzamin maturalny w 2018 r. odbędzie się na dotychczasowych zasadach i rozpocznie się 4 maja. Absolwenci szkół przystąpią wtedy do egzaminu pisemnego z języka polskiego. Szczegółowy terminarz znajduje się na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.edu.pl.

Po raz pierwszy nowa matura zostanie przeprowadzona w roku szkolnym 2022/2023. Do tego czasu uczniowie będą zdawali egzamin na dotychczasowych zasadach. Informacje o formule tego egzaminu zostaną udostępnione w 2018 r.

Rekrutacja do szkół

Terminy i kryteria rekrutacji do szkół podstawowych nieobwodowych ustali organ prowadzący do 31 stycznia 2018 r. Informacje będą dostępne dla uczniów w szkole lub w urzędzie miasta (gminy).

Terminy rekrutacji do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia ustali kurator oświaty do 31 stycznia 2018 r. Informacje udostępni dana szkoła lub kuratorium oświaty.

W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 w przekształconej szkole podstawowej będą funkcjonowały klasy dotychczasowego gimnazjum (II i III) do czasu wygaszenia kształcenia w tym typie szkoły. Podobne rozwiązania dotyczą zespołów szkół, w skład których oprócz gimnazjum wchodzi zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące albo technikum.

1 września 2017 r. dotychczasowa 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa przekształci się w 3-letnią branżową szkołę I stopnia. Tym samym na rok szkolny 2017/2018 nie przeprowadzano już rekrutacji do klasy I zasadniczej szkoły zawodowej, ale do klasy I branżowej szkoły I stopnia.

W branżowej szkole I stopnia znajdują się klasy dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i będą funkcjonowały w jej strukturze do czasu wygaszenia kształcenia w tym typie szkoły.

Uczeń, który ukończył gimnazjum w roku szkolnym 2016/2017, od 1 września 2017 r. może kontynuować naukę w branżowej szkole I stopnia, 4-letnim technikum lub 3-letnim liceum ogólnokształcącym.

W roku szkolnym 2017/2018 kształcenie w branżowej szkole I stopnia odbywa się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Na lata szkolne 2017/2018 i 2019/2020 do branżowej szkoły I stopnia będzie prowadzona rekrutacja absolwentów gimnazjum. Od roku szkolnego 2019/2020 rekrutacja uwzględni absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej.

Zmiany nie obejmą uczniów 3-letniego liceum ogólnokształcącego – będą się oni uczyli według dotychczas obowiązujących zasad.

Funkcjonowanie w szkołach oddziałów dwujęzycznych

Od 1 września 2017 r. można tworzyć oddziały dwujęzyczne od klasy VII szkoły podstawowej. Takie rozwiązanie umożliwi zachowanie liczby lat edukacji dwujęzycznej (w sumie 6 lat), czyli 2 lata w szkole podstawowej (klasy VII-VIII) oraz 4 lata w liceum ogólnokształcącym.

Każda szkoła podstawowa może utworzyć oddział lub oddziały dwujęzyczne. W pierwszej kolejności będą do niego przyjmowani uczniowie danej szkoły.

Warunkiem przyjęcia do oddziału dwujęzycznego będzie otrzymanie promocji do klasy VII oraz uzyskanie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

Podstawa programowa. Programy nauczania

1 września 2017 r. wchodzi w życie nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego. Według niej będą uczyć się dzieci w przedszkolu oraz uczniowie klas I, IV i VII szkoły podstawowej, I klasy branżowej szkoły I stopnia i I semestru szkoły policealnej. W pozostałych klasach obowiązywać będzie dotychczasowa podstawa programowa.

W klasach I branżowych szkół I stopnia i 4-letnich techników oraz w I semestrach szkół policealnych od 1 września 2017 r. kształcenie odbędzie się w oparciu o nową podstawę programową kształcenia w zawodach. W pozostałych klasach obowiązywać będzie dotychczasowa podstawa programowa.

Etapy nauczania

Od 1 września 2017 r. edukacja w szkole podstawowej składa się z dwóch etapów:

- I etap edukacyjny obejmujący klasy I-III – tzw. edukacja wczesnoszkolna;
- II etap edukacyjny obejmujący klasy IV-VIII.

Program nauczania

Program nauczania przygotowuje nauczyciel, a następnie przedstawia go dyrektorowi w celu dopuszczenia do użytku w danej szkole. Wszystkie, tak zaakceptowane programy, stanowią szkolny zestaw programów nauczania, który w połączeniu z programem wychowawczo-profilaktycznym określa działalność edukacyjną szkoły czy placówki.

Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela. Nauczyciel ma zapewnioną autonomię w zakresie realizacji programu nauczania. Do jego decyzji należy także wybór metod nauczania, pomocy dydaktycznych, w tym podręczników. Może on również postanowić, że będzie realizował program nauczania bez korzystania z podręcznika szkolnego.

Program nauczania może rozszerzać treści ustalone w podstawie programowej. Musi być on jednak dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, którzy będą go realizowali.

Program indywidualny

Uczeń ma możliwość realizowania w szkole programu indywidualnego w zakresie jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć edukacyjnych przewidzianych w tygodniowym rozkładzie zajęć. Zgodę wydaje dyrektor szkoły. Program opracowuje nauczyciel prowadzący zajęcia lub akceptuje indywidualny program nauki opracowany poza macierzystą szkołą.

Indywidualny program może być przygotowany z udziałem nauczyciela prowadzącego zajęcia w szkole wyższego stopnia, nauczyciela doradcy metodycznego, psychologa, pedagoga szkolnego, jak również samego zainteresowanego ucznia.

Istotne jest, aby indywidualny program nauki nie obniżał wymagań edukacyjnych, jakie wynikają ze szkolnego zestawu programów nauczania, które obowiązują w danej klasie.

Indywidualny tok nauki

Uczeń ma prawo uczyć się według systemu innego niż udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w zakresie jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć, które przewidziane są w tygodniowym rozkładzie zajęć. Zgodę wydaje dyrektor szkoły.

Uczeń może realizować w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania z zakresu jednej, dwóch lub większej liczby klas. Będzie mógł być również klasyfikowany i promowany w trakcie trwania całego roku szkolnego. Indywidualny tok nauki może odbywać się według programu nauczania, który jest obowiązujący w danej szkole lub indywidualnego programu nauki przygotowanego dla danego ucznia. Obie formy kształcenia mogą być realizowane łącznie lub oddzielnie.

Uczeń przewlekle chory w przedszkolu i szkole

Uczeń przewlekle chory w przedszkolu i w szkole ma te same prawa i obowiązki jak każde dziecko. Dyrektor przedszkola, szkoły, placówki sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki do ich harmonijnego rozwoju psychofizycznego przez aktywne działania prozdrowotne.

Placówki systemu oświaty mają obowiązek dostosowania treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także umożliwienia dzieciom korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej. O dodatkowe informacje dotyczące funkcjonowania dziecka przewlekle chorego w szkole zapytaj dyrektora.

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Od 1 września 2017 r. będą obowiązywać nowe elastyczne rozwiązania, które zapewnią organizację kształcenia tych uczniów zgodnie z ich potrzebami i **będą sprzyjać edukacji włączającej**.

Uczniowie z niepełnosprawnością, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale wymagają tego, aby część zajęć prowadzona była w formie indywidualnej lub mniejszej grupie, będą odbywać takie zajęcia w szkole. Zespół nauczycieli może wskazać takie rozwiązanie w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Uczniowie chorzy, którzy mogą chodzić do szkoły, ale z uwagi na trudności w funkcjonowaniu – szczególnie wynikające ze stanu zdrowia – wymagają, by część zajęć była prowadzona w formie indywidualnej lub w mniejszej grupie, mogą być objęci zindywidualizowaną ścieżką kształcenia. Warunkiem będzie opinia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. **Istnieje możliwość utworzenia klasy terapeutycznej w ciągu całego roku szkolnego.**

Uczniowie chorzy, którym stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, mogą uczestniczyć w zajęciach w domu. Jeśli ich stan zdrowia na to pozwoli, wybrane zajęcia będą realizować z klasą, a jeśli ulegnie on czasowej poprawie, dyrektor szkoły będzie mógł zawiesić indywidualne nauczanie. Wówczas uczeń uczęszcza do szkoły wspólnie ze swoimi rówieśnikami.

Uczniowie chorzy, którym stan zdrowia uniemożliwia chodzenie do szkoły, będą odbywali zajęcia lekcyjne w domu.

Dodatkowo w nowej podstawie programowej zostały uwzględnione zawody pomocnicze, które są przeznaczone dla uczniów z niepełno-sprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Nowa podstawa programowa będzie obowiązywała we wszystkich klasach szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Utrzymany został wiek (24. rok życia), do którego organizuje się kształcenie specjalne oraz możliwości przedłużenia nauki na każdym etapie edukacyjnym uczniom niepełnosprawnym.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przed 1 września 2017 r. zachowują ważność.

Wzmocnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach

W nowych przepisach doprecyzowane zostały zadania nauczycieli w zakresie rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dodatkowo nauczyciel powinien również obserwować, jak środowisko szkolne wpływa na funkcjonowanie ucznia.

Wprowadzone zostały także nowe formy pomocy:

- zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się;
- zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- zindywidualizowana ścieżka kształcenia;
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.

Dyrektor szkoły, za zgodą rodziców, będzie mógł wystąpić z wnioskiem o diagnozę problemu ucznia do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej w sytuacji, gdy działania szkoły nie poprawiają funkcjonowania dziecka.

W szkole, w ciągu całego roku szkolnego, można tworzyć klasy terapeutyczne również dla dzieci chorych.

Uczeń przyjeżdżający z zagranicy

Jeśli wracasz z dzieckiem z zagranicy, gdzie uczyło się w szkole innego systemu oświaty, możesz liczyć na pomoc. Uczeń powracający z zagranicy ma prawo do dodatkowych godzin nauki języka polskiego, zajęć wyrównawczych, a także ulg na egzaminach zewnętrznych.

Uczeń, który nie zna języka polskiego lub zna go słabo, może uczęszczać również do **oddziału przygotowawczego**. O szczegóły należy pytać dyrektora szkoły.

Wyjeżdżasz z dzieckiem za granicę?

Jeśli wyjeżdżasz z dzieckiem za granicę, tam również możesz zadbać o jego edukację. Naukę można kontynuować w szkołach podległych Ośrodkowi Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG). Placówki te zapewniają m.in. darmowe: kształcenie na odległość (ramowy uzupełniający plan nauczania), nauczanie języka polskiego i w języku polskim w systemie szkół uzupełniających, a także nauczanie języka polskiego w Szkołach Europejskich oraz sekcjach polskich w szkołach obcych systemów edukacyjnych.

Szkoły otrzymują również podręczniki i materiały dydaktyczne oraz wsparcie doświadczonej kadry pedagogicznej. Więcej informacji na stronie internetowej www.orpeg.pl.

Rozwiązania dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem

- przedłużenie nauki ucznia w szkole podstawowej do 20. roku życia – dotychczas mógł uczyć się o dwa lata krócej (do 18. roku życia);
- obowiązkowe określenie w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym rodzaju i sposobu dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności;
- wskazanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji jako formy zajęć rewalidacyjnych realizowanych z uczniami z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;
- zobowiązanie zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem do spotkań nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym;
- zobowiązanie dyrektora przedszkola, szkoły lub ośrodka do współpracy z rodzicami w zakresie organizacji kształcenia.

Szkolnictwo zawodowe – szkoły branżowe

1 września 2017 r. dotychczasowa zasadnicza szkoła zawodowa zostanie przekształcona w branżową szkołę I stopnia, w której będą funkcjonowały również klasy dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej.

Ukończenie 3-letniej branżowej szkoły pozwoli na uzyskanie wykształcenia zasadniczego branżowego, a po zdaniu egzaminu zawodowego otrzymanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Wszystkie zawody, w których kształcenie odbędzie się w branżowej szkole I stopnia, są zawodami, w których wyodrębniono jedną kwalifikację (w dotychczasowej zasadniczej

szkole zawodowej były zawody jedno-, dwu- lub trójkwalifikacyjne). Część z tych zawodów ma kwalifikację wspólną z zawodem nauczany na poziomie technikum.

Dzięki takiemu rozwiązaniu absolwenci branżowej szkoły I stopnia będą mogli kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia w celu uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie technika oraz uzyskania wykształcenia średniego branżowego. Absolwenci branżowej szkoły II stopnia po zdaniu egzaminu maturalnego mogą kontynuować naukę na studiach.

Ponadto absolwenci branżowej szkoły I stopnia mają możliwość kontynuowania nauki w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od klasy II.

Nowa nazwa – branżowa szkoła – jest symbolicznym dopełnieniem zmian, które zostały wprowadzone w obszarze szkolnictwa zawodowego. Mają one przede wszystkim charakter jakościowy i dotyczą zwiększenia roli pracodawcy w procesie kształcenia zawodowego.

Według założeń reformy edukacji wiedzę teoretyczną uczeń będzie zdobywał podczas zajęć lekcyjnych, a umiejętności praktyczne w potencjalnym miejscu pracy.

Pomoc materialna dla uczniów

Rodzice powinni pamiętać, że uczniowie mogą otrzymać pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 99,20 zł do 248 zł miesięczne. Może być ono wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosił 514 zł netto na osobę w rodzinie. Więcej informacji na ten temat udzieli rodzicom dyrektor szkoły lub pracownik urzędu gminy.

Kalendarz roku szkolnego 2017/2018

W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia opiekuńczo-wychowawcze rozpoczynają się w poniedziałek, 4 września 2017 r. i zakończą się w piątek, 22 czerwca 2018 r.

Zimowa przerwa świąteczna potrwa od 23 do 31 grudnia 2017 r., przerwa wiosenna od 29 marca do 3 kwietnia 2018 r.

Terminy ferii zimowych w poszczególnych województwach

- **15-28 stycznia 2018 r.:** dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie;
- **22 stycznia – 4 lutego 2018 r.:** podlaskie, warmińsko-mazurskie;
- **29 stycznia – 11 lutego 2018 r.:** lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie;
- **12-25 lutego 2018 r.:** kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie.

Dodatkowe dni wolne od zajęć

Dyrektor szkoły lub placówki do 30 września 2017 r. ma obowiązek poinformowania nauczycieli, uczniów, rodziców i opiekunów o dodatkowych dniach wolnych od zajęć lekcyjnych. Ich liczba jest różna dla poszczególnych typów szkół i wynosi:

- do **8 dni** w szkole podstawowej;
- do **10 dni** w liceum ogólnokształcącym i technikum;
- do **6 dni** w branżowej szkole I stopnia, szkole policealnej oraz placówce kształcenia praktycznego;
- od roku szkolnego 2020/2021 – do **6 dni** w branżowej szkole II stopnia.

Rola rodziców w szkole

Nowe przepisy dotyczące systemu oświaty gwarantują rodzicom wpływ na funkcjonowanie szkoły. Szczególne kompetencje zostały przyznane radzie rodziców. Do najważniejszych uprawnień rady rodziców należy:

- uchwalanie, w porozumieniu z radą pedagogiczną, programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki;
- opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły;
- opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły;
- opiniowanie uchwał dotyczących prowadzenia eksperymentów pedagogicznych w szkole.

W odpowiedzi na postulaty rodziców w nowym prawie oświatowym wprowadzono możliwość gromadzenia środków pieniężnych na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców.

Rada rodziców może wypowiadać się w każdej sprawie dotyczącej szkoły i występować do wszystkich organów zarządzających szkołą.

Dodatkowo dwaj przedstawiciele rady rodziców będą powoływani przez organ prowadzący szkołę w skład komisji konkursowej na stanowisko dyrektora.

Przedszkole

Od 1 września 2017 r. wszystkie dzieci w wieku 3-6 lat mają prawo do edukacji przedszkolnej. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego wszystkim uprawnionym i chętnym dzieciom.

Przedszkole jest placówką nieferyjną, to znaczy, że funkcjonuje przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw, które zostaną ustalone przez organ prowadzący. Uzgodnienie terminu takich przerw odbywa się na wspólny wniosek dyrektora przedszkola i rady przedszkola lub rady rodziców.

Dyrektor powierza poszczególne oddziały przedszkolne opiece jednego lub dwóch nauczycieli. Dla dobra dzieci wskazane jest, aby ten sam pedagog opiekował się daną grupą przez cały okres edukacji przedszkolnej.

Organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia. Ustala go dyrektor przedszkola na wniosek rady pedagogicznej.

Ramowy rozkład dnia powinien uwzględniać:

- zasady ochrony zdrowia i higieny nauczania;
- zasady wychowania i opieki;
- potrzeby, zainteresowania i uzdolnienia wychowanków;
- rodzaj niepełnosprawności dzieci.

Równie istotne są oczekiwania przedstawiane przez rodziców.

Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel lub nauczyciele ustalają szczegółowy rozkład dnia dla grupy, nad którą sprawują opiekę, uwzględniając potrzeby i zainteresowania dzieci.

Sześciolatek w przedszkolu

Edukacja dzieci 6-letnich w przedszkolach publicznych jest bezpłatna. Gmina otrzymała z budżetu państwa subwencję na każdego sześciolatka w przedszkolu. Rodzic opłaca jedynie wyżywienie.

Dziecko może kontynuować edukację w przedszkolu, do którego do tej pory uczęszcza. Wystarczy, że rodzic złoży odpowiednią deklarację u dyrektora tego przedszkola nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 – dotyczy to wszystkich dzieci.

Dziecko 6-letnie ma obowiązek chodzić do tzw. zerówki, czyli realizować obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

Do końca stycznia 2018 r. organ prowadzący przedszkole ma obowiązek podać kryteria przyjęcia i termin przeprowadzania rekrutacji.

Podręczniki

Uczniowie szkół podstawowych i klas gimnazjalnych otrzymają **darmowe podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe** do obowiązkowych zadań edukacyjnych. Zakupi je szkoła z dotacji, którą otrzyma z budżetu państwa. Wybór podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeń należy do nauczyciela prowadzącego dany przedmiot. Uczniowie klas II i III szkoły podstawowej otrzymają podręcznik zapewniony przez MEN.

Rodzic będzie zobowiązany kupić jedynie podręczniki do zajęć nieobowiązkowych, np. do: religii, etyki, drugiego języka obcego.

Z nowych podręczników w roku szkolnym 2017/2018 będą korzystać dzieci z klas I, IV i VII szkoły podstawowej, które od września rozpoczną naukę według nowej podstawy programowej.

Podręczniki stanowią własność szkoły i są wypożyczane uczniom na dany rok szkolny. Po jego zakończeniu uczeń ma obowiązek zwrócić książki do biblioteki szkolnej.

Jeżeli dziecko uszkodzi lub nie odda podręczników, szkoła może zażądać od jego rodziców zwrotu kosztów. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku materiałów ćwiczeniowych, które są przekazywane uczniom bez konieczności zwrotu.

Szczegółowe zasady wypożyczania podręczników określa dyrektor szkoły, uwzględniając konieczność zapewnienia przynajmniej 3-letniego okresu używania tych podręczników.

Szkoły niepubliczne mają prawo wnioskować o dotację na podręczniki i materiały ćwiczeniowe (nie jest to ich obowiązek). Jeśli szkoła nie zgłosiła się po dofinansowanie, rodzice kupują podręczniki i materiały ćwiczeniowe we własnym zakresie. Do klas I, IV, VII szkoły podstawowej dostępne będą również podręczniki i materiały edukacyjne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

Jeśli na początku roku szkolnego dziecko nie będzie miało zapewnionych z budżetu państwa podręczników i ćwiczeń do obowiązkowych zajęć edukacyjnych (szkoła podstawowa, klasy gimnazjalne), należy wyjaśnić tę kwestię z dyrektorem szkoły.

W branżowej szkole I stopnia kształcenie zawodowe może być realizowane z wykorzystaniem podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przed 15 lutego 2017 r. Do kształcenia zawodowego sukcesywnie dopuszczane są nowe podręczniki.

Nauka programowania

Od 1 września 2017 r. programowanie będzie stałym elementem kształcenia już od I klasy szkoły podstawowej. Szkoła ma stwarzać uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki. Szczególny nacisk kładzie się tu na takie elementy, jak m.in.:

logiczne i algorytmiczne myślenie, programowanie, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, posługiwanie się komputerem i podstawowymi urządzeniami cyfrowymi oraz stosowanie tych umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów.

Będziemy wspierać szkoły w budowie bardzo szybkich, szerokopasmowych łącz internetowych oraz wyposażać placówki w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Mają one sprzyjać rozwijaniu kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania nowych technologii w edukacji.

Nazwy nowych przedmiotów

W szkole podstawowej zmienia się nazwy niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych:

- zamiast zajęć komputerowych – informatyka;
- zamiast zajęć technicznych – technika;
- w miejsce historii i społeczeństwa – dwa odrębne zajęcia z historii i z wiedzy o społeczeństwie;
- zamiast przyrody uczniowie już od V klasy szkoły podstawowej będą uczyli się w kolejnych latach biologii, historii, geografii, a w następnych – fizyki i chemii.

Dowóz dziecka do szkoły

Przepisy ustawy o systemie oświaty oraz przepisy prawa oświatowego, które mówią o dowozie dzieci do szkół, dotyczą szkół obwodowych (szkół podstawowych i dotychczasowych gimnazjów). Jeśli władze samorządowe ustaliły sieć szkół w taki sposób, że odległość między domem ucznia a szkołą obwodową przekracza dystans wymieniony w cytowanych ustawach (tj. 3 km dla uczniów klas I-IV szkół podstawowych oraz 4 km dla uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz uczniów dotychczasowych gimnazjów), obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewożenia dziecka. Jeśli gmina nie ma możliwości zorganizowania dojazdu, ma obowiązek zwrotu kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej. W przypadku, gdy dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat – także kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej.

W przypadku, gdy wyżej wymienione odległości nie są przekroczone, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę podczas przewozu. W ustawie przewidziano zatem organizację dowozu w sytuacjach nieobligatoryjnych. Dotyczy to jednak obszaru gminy, w granicach której organizowana jest sieć szkół. Sieć publicznych placówek powinna być zaplanowana w sposób umożliwiający realizację obowiązku szkolnego przez uczniów, przy uwzględnieniu odległości wymienionych w ustawie. Jeżeli nie jest to możliwe, gmina jest zobowiązana do organizacji dojazdów lub pokrycia kosztów przejazdu do szkół obwodowych.

Bezpieczeństwo dziecka w szkole

Za bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły, na boisku, podczas przerwy, odpowiada dyrektor. Od nowego roku szkolnego 2017/2018 nastąpi połączenie programu wychowawczego i programu profilaktycznego w jeden dokument – **program wychowawczo-profilaktyczny szkoły/placówki**. Zostanie on przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb wychowawczych, profilaktycznych i środowiskowych danej społeczności szkolnej. Będzie obejmował treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym skierowane do uczniów.

Celem połączenia obu programów jest **stworzenie spójnej strategii wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju**, jak również zapobieganie i przeciwdziałanie zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły lub placówki będzie uchwalać rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną. Jeżeli do 30 września każdego roku szkolnego nie nastąpi porozumienie w tej sprawie, program będzie ustalał dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.

W szkołach i placówkach niesamorządowych lub prywatnych program wychowawczo-profilaktyczny określi organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.

Wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły

Po raz pierwszy została określona definicja wychowania rozumiana jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Wychowanie powinno być wzmacniane i uzupełniane o działania z zakresu profilaktyki skierowane do dzieci i młodzieży.

Szafki w szkole

Szkoła ma obowiązek zapewnić uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych na terenie szkoły. Do dyrektora należy decyzja, czy miejscem do przechowywania rzeczy będą specjalnie zakupione szafki, czy dostosowane do tego celu zostanie już istniejące wyposażenie szkoły.

Dyrektor nie może wymagać od rodziców dokonywania opłat za użytkowanie miejsca do przechowywania rzeczy szkolnych. Wszelkie wpłaty na ten cel powinny mieć charakter dobrowolny.

Legitymacje szkolne

Ważność legitymacji szkolnych uczniów dotychczasowych gimnazjów będzie potwierdzona przez umieszczenie daty ważności i pieczęci urzędowej szkoły (dotychczasowego gimnazjum). Uczeń klasy VII szkoły podstawowej otrzyma nową legitymację na dotychczas obowiązujących drukach. Dla uczniów uczących się języka polskiego za granicą legitymacje szkolne wydają pracownicy placówek dyplomatycznych.

Świetlica w szkole

Szkoła ma obowiązek zapewnienia wszystkim chętnym uczniom szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych możliwość uczestniczenia w zajęciach świetlicowych. Szczegółowe zasady organizacji pracy świetlicy określa statut szkoły lub placówki.

Podczas zajęć świetlicowych w szkole podstawowej pod opieką jednego nauczyciela może pozostawać nie więcej niż 25 uczniów.

Szkolna stołówka

Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne. Warunki z jej korzystania, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. Do opłat wnoszonych przez uczniów, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników oraz kosztów utrzymania stołówki. Organ prowadzący szkołę lub dyrektor, posiadający stosowne upoważnienie może, zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny, a także w uzasadnionych przypadkach losowych.

Liczba uczniów w grupie przedszkolnej lub w klasie

Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym oraz w klasach I-III szkoły podstawowej nie może być większa niż 25. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi obowiązują inne zasady.

Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym i oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej nie może być większa niż 20, w tym nie więcej niż 5 uczniów niepełnosprawnych. W oddziałach przedszkolnych i szkolnych specjalnych liczba dzieci zależy od ich niepełnosprawności (od 1 – w przypadku dzieci z autyzmem, w tym zespołem Aspergera do 16 dzieci – z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim).

Lekcje prowadzone w grupach

W klasach IV-VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy na lekcjach z informatyki i języka obcego nowożytnego, jeżeli liczba uczniów przekracza 24 osoby.

Przy podziale na grupy należy uwzględnić liczbę stanowisk komputerowych oraz stopień zaawansowania znajomości języka obcego u uczniów/słuchaczy.

Ćwiczenia, laboratoria oraz zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie prowadzone w formie ćwiczeń, laboratoriów mogą być prowadzone w grupach nie większych niż 30 uczniów.

Lekcje wychowania fizycznego mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół — także w grupie międzyszkolnej liczącej nie więcej niż 26 uczniów.

Lekcja nie musi trwać 45 minut

Godzina lekcyjna trwa zwyczajowo 45 minut. W uzasadnionych przypadkach zajęcia mogą być jednak prowadzone w czasie **nie krótszym niż 30 i nie dłuższym niż 60 minut**. Ważne jest zachowanie ogólnego tygodniowego czasu trwania zajęć edukacyjnych.

Czas trwania poszczególnych zajęć w klasach I-III szkoły podstawowej ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć.

Zwolnienia z WF-u

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń. Dokument taki wydaje lekarz na czas określony w tej opinii.

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego lub informatyki na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach. Dokument ten również wydawany jest przez lekarza na czas określony w tej opinii.

Ocenianie

Z początkiem każdego roku szkolnego nauczyciele informują uczniów i rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania. Nauczyciele muszą poinformować również o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, a także warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Wychowawca oddziału, na początku każdego roku szkolnego, informuje uczniów i rodziców o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, a także zasadach otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

Przy ustalaniu oceny z: wychowania fizycznego, techniki, plastyki i muzyki nauczyciel przede wszystkim bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

W przypadku wychowania fizycznego – również systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Począwszy od klasy IV uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne, religię lub etykę, do średniej ocen wlicza się także roczne oceny klasyfikacyjne uzyskane z tych zajęć.

Klasy łączone w szkole podstawowej

Dyrektor szkoły może utworzyć w szkole podstawowej klasy łączone, jednak pod pewnymi warunkami:

- w klasie I – obowiązkowe zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego mają być prowadzone bez łączenia tych klas z innymi;
- w klasach II i III – co najmniej połowa wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem edukacji muzycznej, plastycznej i wychowania fizycznego,

ma być prowadzona bez łączenia tych klas z innymi;

- w klasach IV-VII istnieje również obowiązek prowadzenia co najmniej połowy wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych bez łączenia z innymi klasami, z tym że zajęcia: z muzyki, plastyki i wychowania fizycznego można prowadzić łącznie;
- w klasie VIII będzie można łączyć z innymi klasami tylko zajęcia z wychowania fizycznego;
- jeżeli w szkole jest oddział przedszkolny, można łączyć zajęcia dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I. W tym przypadku co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

Wolontariat szkolny

Od 1 września 2017 r. organizacja i realizacja działań w zakresie wolontariatu będzie odbywała się według zasad określonych w statucie szkoły. Samorządowi uczniowskiemu umożliwiono, w porozumieniu z dyrektorem, podejmowanie działań w tym zakresie. Samorząd uczniowski będzie mógł także ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu.

Obowiązek szkolny/obowiązek nauki

Obowiązek szkolny trwa do ukończenia szkoły podstawowej i spełnia się go m.in. przez uczęszczanie do szkoły publicznej lub niepublicznej. Natomiast obowiązek nauki trwa do ukończenia 18. roku życia.

Edukacja domowa

Każdy rodzic ma prawo do decydowania o formie edukacji swojego dziecka. Uczeń może uczyć się w domu. **Obowiązek szkolny/obowiązek nauki może być realizowany także poza szkołą, czyli w ramach tzw. edukacji domowej.** Zezwolenie na jej prowadzenie, tak jak dotychczas, może wydać dyrektor szkoły, do której dziecko zostało przyjęte.

Rodzice zainteresowani tzw. edukacją domową są zobowiązani do złożenia wniosku u dyrektora szkoły. Do wniosku należy dołączyć wymaganą dokumentację, w tym opinię publicznej poradni psychologiczno- pedagogicznej.

Szkoła, do której składa się wniosek dotyczący pozwolenia na edukację domową, musi się znajdować na terenie województwa, które jest miejscem zamieszkania ucznia.

Dziennik elektroniczny

Szkoła może prowadzić dziennik lekcyjny w postaci elektronicznej. Obowiązkiem szkoły jest bezpłatne udostępnianie rodzicom i opiekunom wszystkich informacji dotyczących nauczania, wychowania i opieki nad ich dziećmi.

Dodatkowe opłaty w szkole

Opłaty na konto rady rodziców są dobrowolne. Dyrektor szkoły nie może uzależniać np. wydania świadectwa od dokonania wpłaty przez ucznia.

Rodzice mają możliwość ubezpieczenia swoich dzieci we własnym zakresie, wybierając dowolnego ubezpieczyciela. Warto jednak przeczytać umowę, którą dyrektor szkoły zawiera z ubezpieczycielem. Jeśli uczniowie będą brali udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej, wtedy ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia jest obowiązkowe.

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków za pośrednictwem szkoły nie jest obowiązkowe.

Rodzice powinni pamiętać, że dyrektor szkoły, nauczyciel/opiekun grupy/klasy ponosi odpowiedzialność za skutki możliwych wypadków z udziałem uczniów zarówno podczas lekcji, jak również podczas wycieczki organizowanej przez szkołę. Taka odpowiedzialność istnieje niezależnie od faktu objęcia uczniów ubezpieczeniem.

W przypadku placówek prowadzących kształcenie zawodowe szkoła kierująca uczniów na praktyczną naukę zawodu zapewnia ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Rodzic nie ma obowiązku przynoszenia do przedszkola lub szkoły artykułów higienicznych i biurowych. O te materiały powinien zadbać organ prowadzący.

Gdzie można uzyskać odpowiedzi na pytania o szkołę dziecka?

Informacje o funkcjonowaniu szkoły swojego dziecka rodzic może uzyskać u dyrektora szkoły lub w wydziale edukacji urzędu gminy, lub starostwa powiatowego.

Do kogo kierować pytania związane z reformą?

W każdym województwie przy kuratorium oświaty funkcjonują punkty informacyjne do spraw wdrażania reformy edukacji. Pracownicy kuratorium odpowiadają na pytania i wątpliwości.

Zachęcamy do kontaktu

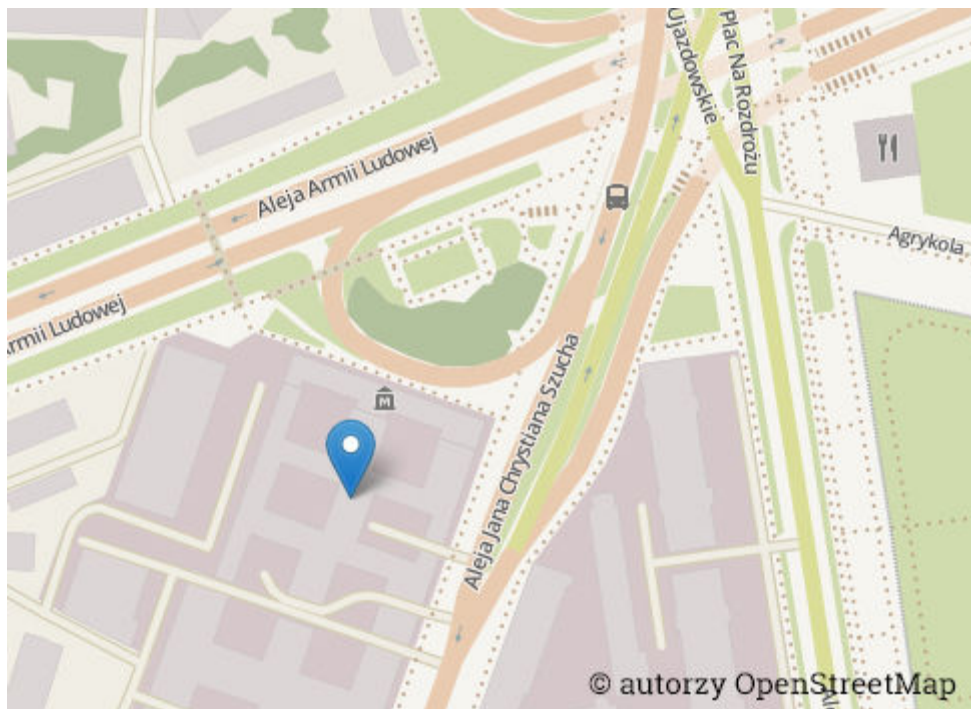
- dolnośląskie
 - 71 340 64 71, reformaedukacji@kuratorium.wroclaw.pl
- kujawsko-pomorskie
 - 52 349 76 24, reformaedukacji@bydgoszcz.uw.gov.pl
- lubelskie
 - 81 53 85 225, reformaedukacji@kuratorium.lublin.pl
- lubuskie

- 95 725 50 26, reformaedukacji@ko-gorzow.edu.pl
- łódzkie
 - 42 637 70 59 w.47, reformaedukacji@kuratorium.lodz.pl
- małopolskie
 - 12 448 11 20, reformaedukacji@kuratorium.krakow.pl
- mazowieckie
 - 22 551 24 22, reformaedukacji@kuratorium.waw.pl
- opolskie
 - 57 635 94 57, reformaedukacji@kuratorium.opole.pl
- podkarpackie
 - 17 867 11 70, reformaedukacji@ko.rzeszow.pl
- podlaskie
 - 85 748 48 25, reformaedukacji@kuratorium.bialystok.pl
- pomorskie
 - 58 669 34 44, reformaedukacji@kuratorium.gda.pl
- śląskie
 - 32 388 00 70, reformaedukacji@kuratorium.katowice.pl
- świętokrzyskie
 - 41 342 12 68, reformaedukacji@kuratorium.kielce.pl
- warmińsko-mazurskie
 - 89 523 23 75, reformaedukacji@ko.olsztyn.pl
- wielkopolskie
 - 61 8541 569, reformaedukacji@ko.poznan.pl

Do dyspozycji są również eksperci z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zapraszamy do bezpośredniego kontaktu z poszczególnymi departamentami:

- 22 34 74 141 – struktura szkół, egzaminy, doskonalenie i kształcenie nauczycieli,
- 22 34 74 792 – podstawa programowa, podręczniki, ramowe plany nauczania,
- 22 34 74 458 – przekształcanie szkół, sytuacja nauczycieli i dyrektorów w okresie wdrażania reformy.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa, tel. 22 34-74-100, fax. 22 34-74-261,
informacja@men.gov.pl

Na skróty

- [Kierownictwo](#)
- [Struktura organizacyjna](#)
- [Kalendarz roku szkolnego](#)
- [Informacja publiczna](#)
- [Formularz dla interesantów](#)
- [Skargi i wnioski](#)
- [Patronaty](#)
- [Ordery i odznaczenia](#)
- [Mapa strony](#)
- [Prawa autorskie](#)
- [Polityka prywatności](#)
- [Polityka plików cookies](#)
- [Deklaracja dostępności](#)
- [Biuletyn Informacji Publicznej](#)
- [Petycje](#)
- [Mauzoleum Walki i Męczeństwa](#)

Jednostki podległe

- [Centralna Komisja Egzaminacyjna](#)
- [Ośrodek Rozwoju Edukacji](#)

- [Centrum Informatyczne Edukacji](#)
- [Instytut Badań Edukacyjnych](#)
- [Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą](#)

[Idź do góry](#)

Używamy plików cookies, aby ułatwić Ci korzystanie z naszego serwisu oraz do celów statystycznych. Jeśli nie blokujesz tych plików, to zgadzasz się na ich użycie oraz zapisanie w pamięci urządzenia. Pamiętaj, że możesz samodzielnie zarządzać cookies, zmieniając ustawienia przeglądarki. Więcej informacji w naszej polityce prywatności.